

Verilog

OSNOVNI TIPOVI PODATAKA U VERILOGU

Podaci u verilogu mogu uzeti i četiri vrednosti

0: logicka nula

1: logicka jedinica

x: nedefinisana vrednost (**koristi se kod simulatora**)

z: vrednost visoke impedanse

Vrednosti 0 i 1 su najcesce rezultat toga sto je signal povezan sa odgovarajucim izvorom niskog, odnosno visokog napona.

Vrednost x znači da signal nije definisan tj. Inicijalizovan i uglavnom se kotisti kod simulatora.

Vrednost z visoka impedansa označava otkačenu žicu tj. U pitanju je signal sa nekog isključenog kola.

Promenljive

U Verilogu postoje dva tipa premenljivih promeljive tipa **wire** (žice) i registrarske promenljive **reg**.

Promenljiva tipa wire služi da poveže izlaz iz nekog logičkog kola ili da se pomoću nje zada ulazna vrednost u neko logičko kolo. Svaka žica samim tim predstavlja tačku u kolu u kojoj se može izmeriti vrednost signala. Ono što je karakteristično za žice je da one same po sebi nemaju mogućnost da čuvaju neku vrednost, tj. nemaju memorijsku sposobnost.

Primer promenjivih tipa wire

```
wire x; // Definiemo jednobitni podatak tipa wire
```

```
wire [7:0] y; // 8-bitni podatak tipa wire
```

U nastavku se sa signalima može pristupati celovito x, ali i pojedinačnim bitovima y[5], kao i grupama bitova y[4:2] daje trobitni signal koji se sastoji iz bitova y[4], y[3] i y[2]).

Registarski tip podataka ima memorijsko svojstvo tj. U njega se može upisati vrednost.

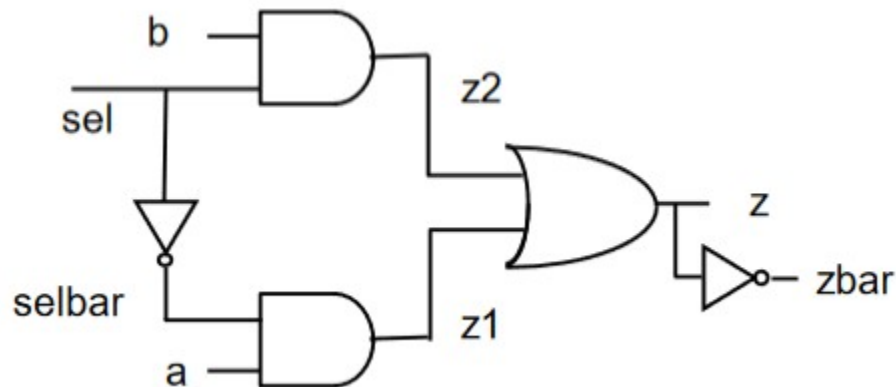
```
reg x; // deklariše jednobitni podatak  
tipa reg reg [7:0] y; // deklariše 8-bitni  
podatak tipa reg
```

```
x=1;
```

```
x=0;
```

```
y=8'b00000011; isto što i y=3;
```

Realizovati sledeće logičko kolo


```
module mux2(input a,b,sel, output z,zbar);  
    assign z = sel ? b : a;  
    assign zbar = ~z;  
endmodule
```

Verilog takođe ima podršku za **if**, **while**, **for**, **case** strukture stim što treba voditi računa da **while** petlja neće raditi na realnom hardveru jer nije unapred poznat broj iteracija.

primer if

```
if (a == 5)
  b = 15;
else
  b = 25;
```

primer case

```
reg [1:0] address;
case (address)
  2'b00 : statement1;
  2'b01, 2'b10 : statement2;
  default : statement3;
endcase
```


Petlje:

```
for (index=0; index < 10; index = index + 2)  
  mem[index] = index;  
end
```

```
while (t < 10)  
  begin  
    t = t + 1;  
  end
```

Always struktura

Blok oblika

```
always @(p)
```

```
begin
```

```
end
```

//se aktivira na svaku promenu p

```
always @(*)
```

```
begin
```

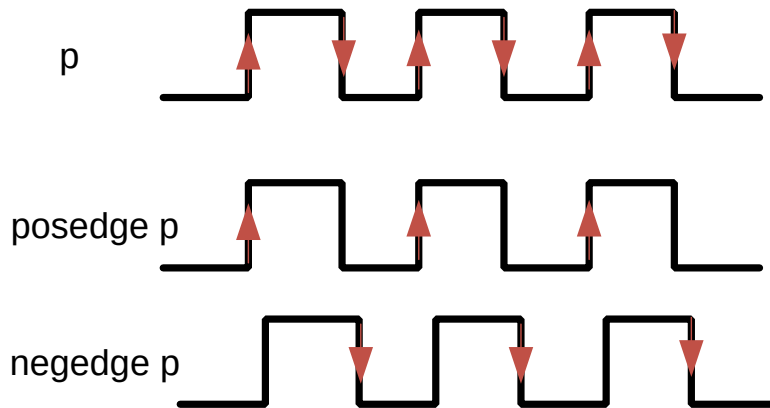
```
end
```

//Uvek se izvrsava

Always struktura

Postoji više varijanti

1. `always @(p) // na svaku promenu p`
2. `always @(posedge p) // na uzlaznu ivicu od p`
3. `always @(negedge edge p) // na silaznu ivicu od p`

Nakon `always` naredbe sledi blok `begin end` ukoliko imamo više od jedne naredbe

Always struktura

Razlika između operatora `=` i `<=`

```
always @(posedge p or negedge q)
```

```
begin
```

```
  p <= q;
```

```
  q <= p;
```

```
end
```

Kod operatora `<=` se najpre izračunava vrednost izraza na desnoj strani a sama dodela se vrši tek na kraju bloka kada se dođe do end. Tako da gornji primer razmenjuje vrednost između p i q kad bilo koji od njih promeni vrednost.

Always struktura

Kada bi se koristio operator obične dodele =

Primer bi morao da izgleda ovako

```
always @(posedge p or negedge q)
```

```
begin
```

```
  t = p;
```

```
  p = q;
```

```
  q = t;
```

```
end
```

Kod operatora = se najpre izračunava vrednost izraza na desnoj strani nakon čega se ta vrednost dodeli operandu na desnoj strani Tako da gornji primer razmenjuje vrednost između p i q kad bilo koji od njih promeni vrednost stin što je neophondo korišćenje i pomoćne promenljive t .

Deljenje klok-a

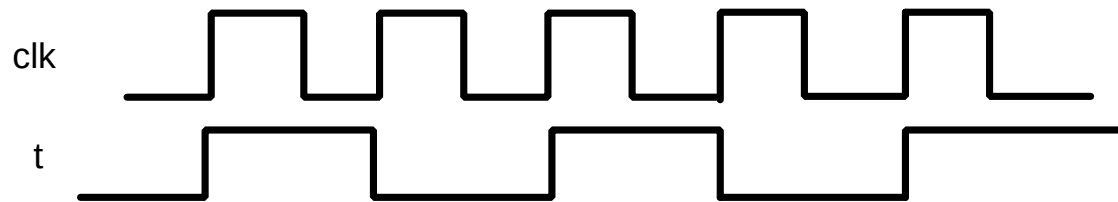
Ukoliko imamo signal clk koji se menja u vremena prema slici

```
always @(posedge clk)
```

```
begin
```

```
t <= ~t;
```

```
end
```


Deljenje klok-a

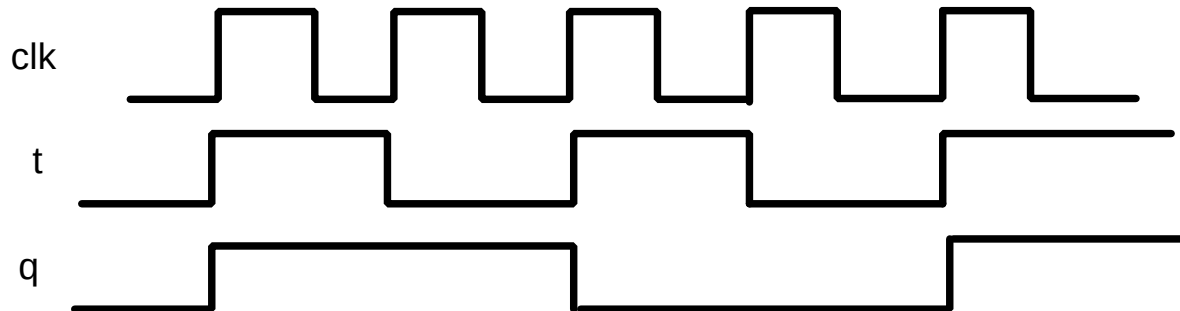
Ukoliko imamo signal clk koji se menja u vremena prema slici možemo dobiti signale koji su frekvencija $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2^n}$

```
always @(posedge clk)
```

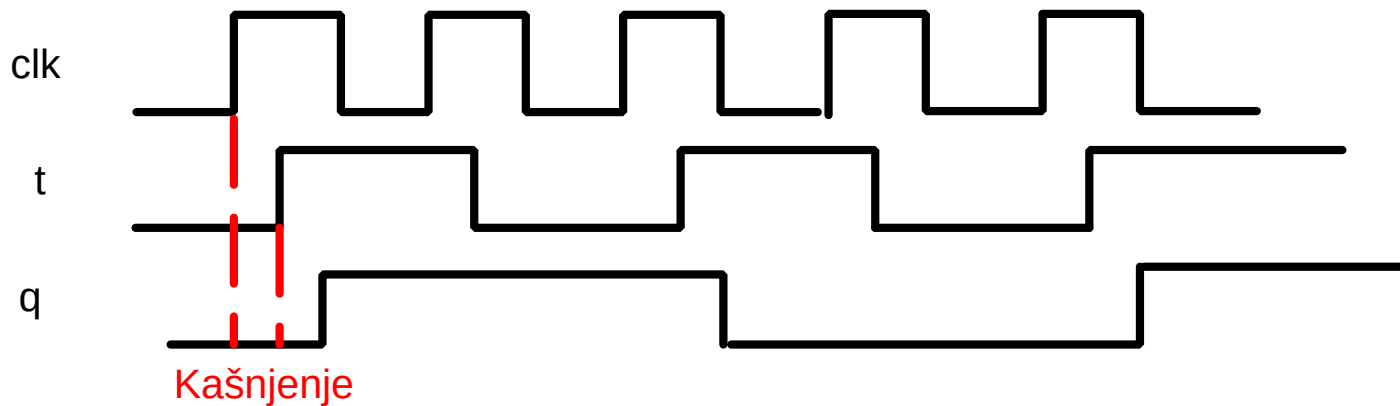
```
t<=~~t;
```

```
always @(posedge t)
```

```
q<=~~q;
```


Problem koji se ovde javlja kod realnih kola naročito ako imamo veći broj always blokova u nizu je sinhronizacija tj kašnjenje

Iz tog razloga je bolje koristiti sledeće

```
reg [1:0] count;
```

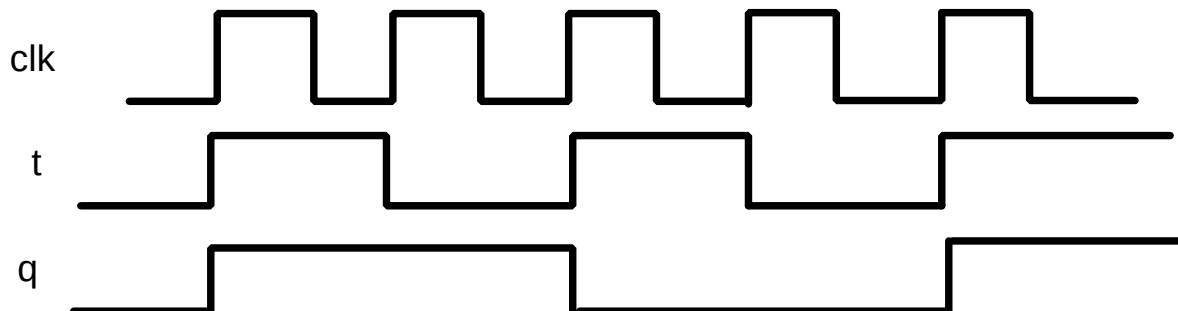
```
always@(posedge clk)
```

```
count <= count + 1; // counts 0..15
```

```
wire t = (count[0] == 1'b1);
```

```
wire q = (count[1] == 1'b1);
```

Na ovaj način se postiže bolja sinhronizacija

Primer

Realizovati 4-bitni brojač.

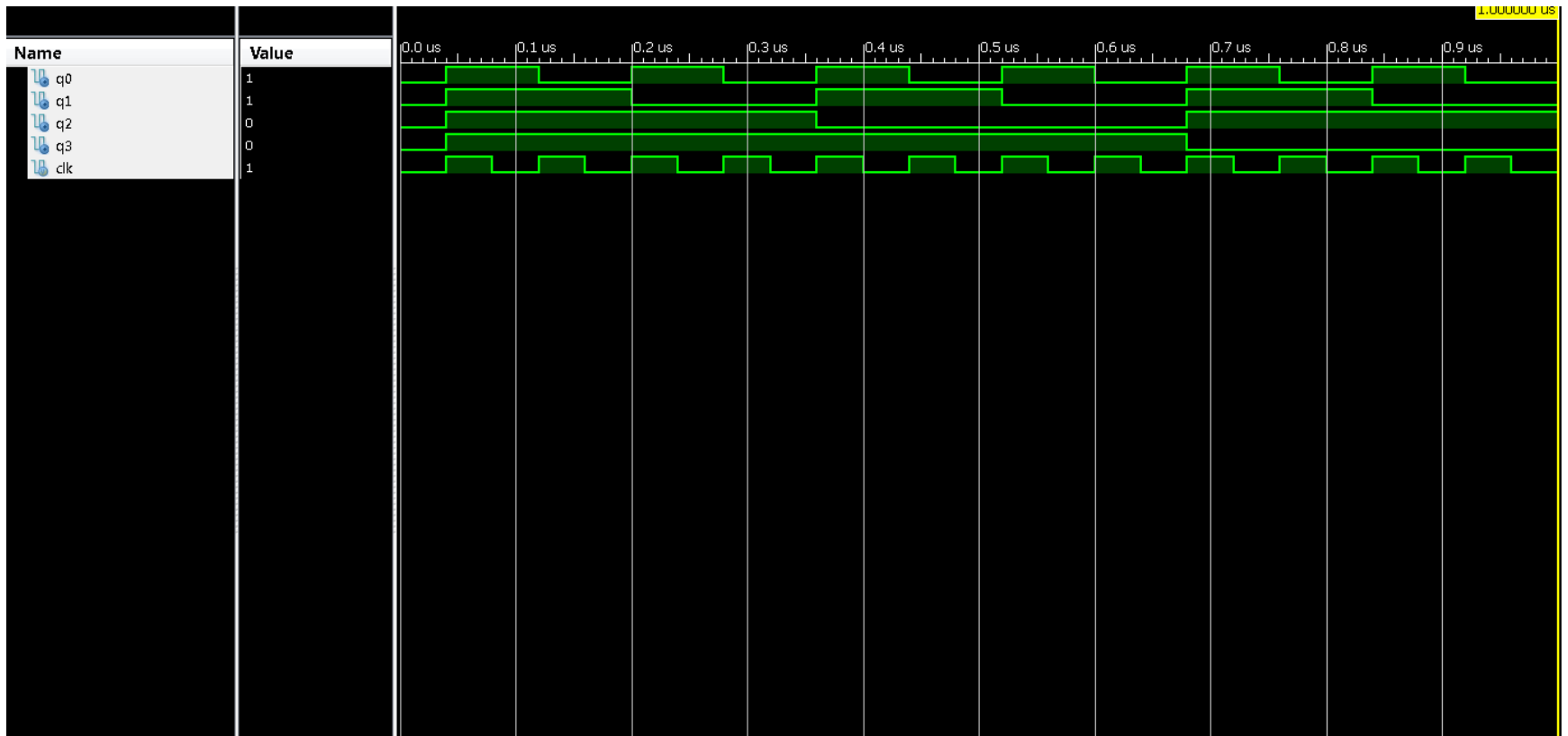
```
module counter(input clk, output q);  
reg q=0;  
    always @(posedge clk)  
        q<=~q;  
endmodule
```

```
module counter_top(input clk, output q0,q1,q2,a3  
    );  
counter c1 (.clk(clk), .q(q0));  
counter c2 ( .clk(q0), .q(q1));  
counter c3 ( .clk(q1), .q(q2));  
counter c4 ( .clk(q2), .q(q3));  
endmodule
```

```
module isim;
  // Inputs
  reg clk;
  // Outputs
  wire q0;
  wire q1;
  wire q2;
  wire q3;

  // Instantiate the Unit Under Test (UUT)
  counter_top uut (
    .clk(clk),
    .q0(q0),
    .q1(q1),
    .q2(q2),
    .q3(q3)
  );
  initial begin
    // Initialize Inputs
    clk = 0;
    // Wait 100 ns for global reset to finish
    #100;

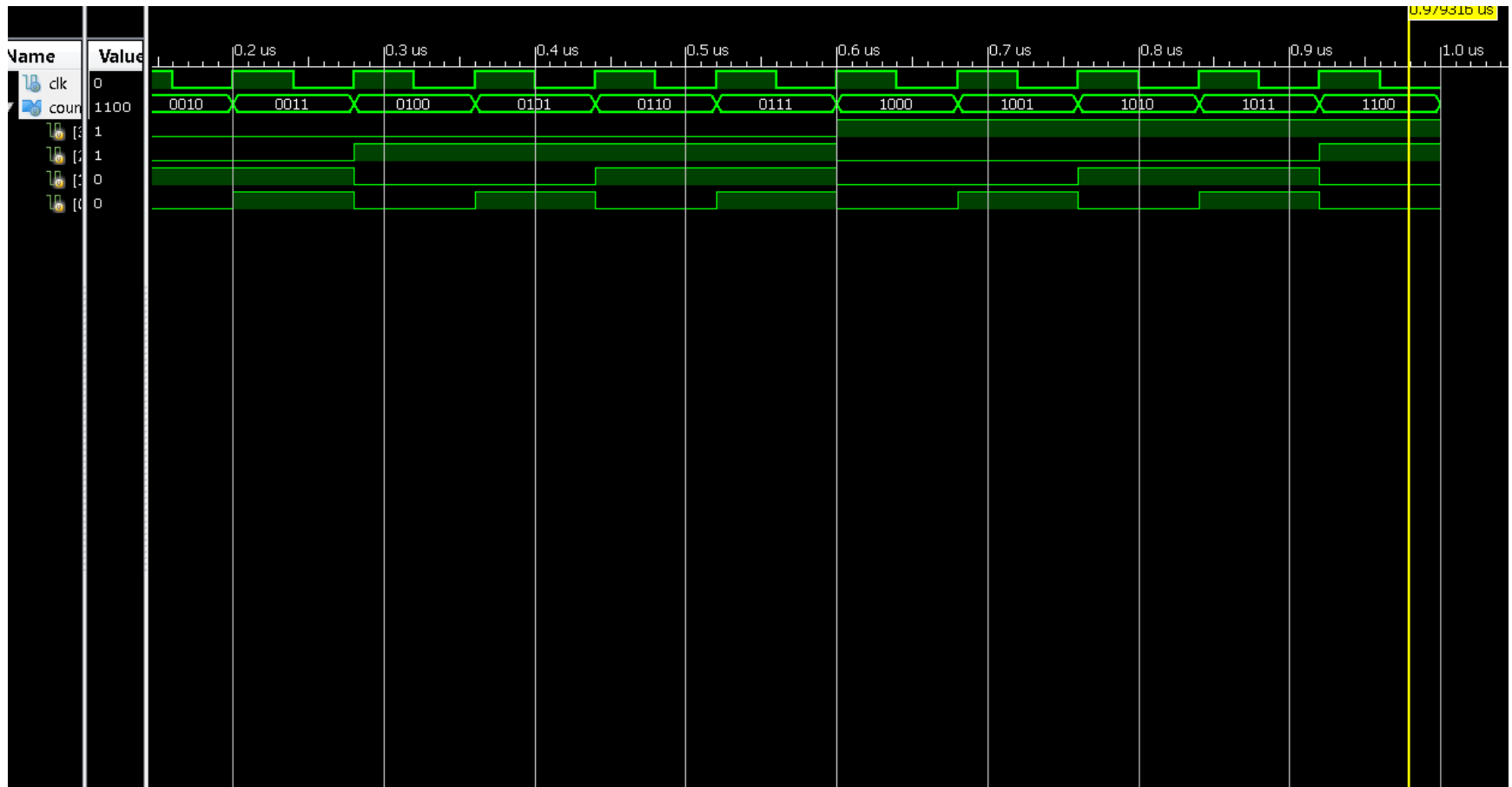
    // Add stimulus here
  end
  always @(*)
  begin
    #40
    clk<=~clk;
  end
endmodule
```


Drugi način

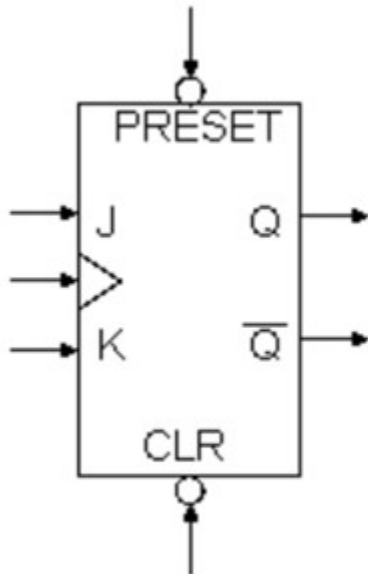
```
module isim;
    // Inputs
    reg clk;
    // Outputs
    reg [3:0] count;
    // Instantiate the Unit Under Test (UUT)
    initial begin
        // Initialize Inputs
        clk = 0;
        count=4'b0000;
        // Wait 100 ns for global reset to finish
        #100;
        // Add stimulus here
    end
    always @(*)
    begin
        #40
        clk<=~clk;
    end
        always @(posedge clk)
    begin
        count<=count+1;
    end
endmodule
```

Drugi način

Primer

Realizovati J-K flip-flop

Inputs					Outputs	
preset	clear	clk	J	K	Q	\bar{Q}
0	X	X	X	X	1	0
1	0	X	X	X	0	1
1	1	no edge	X	X	Q	\bar{Q}
1	1		0	0	Q	\bar{Q}
1	1		1	0	1	0
1	1		0	1	0	1
1	1		1	1	toggle	

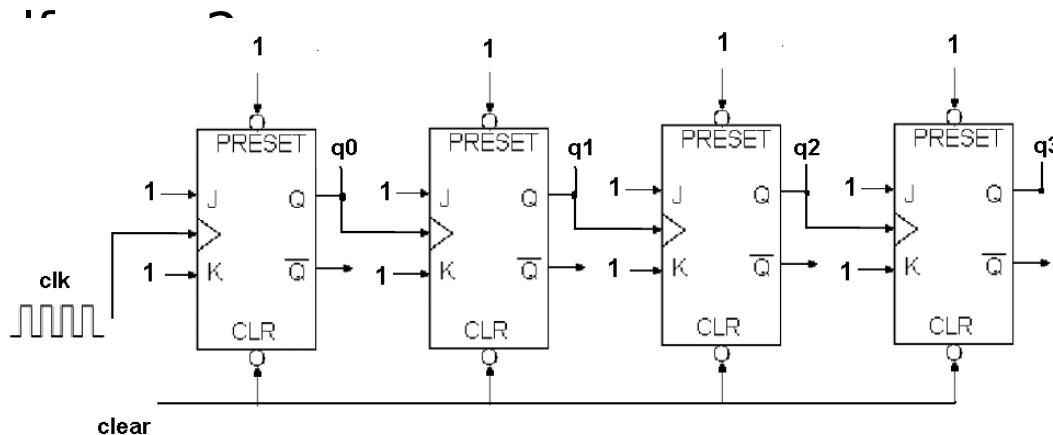
Primer

```
module jk_flip_flop(input clk, preset,clear,j,k, output q);
  reg q=0;
  always @(posedge clk or negedge preset or negedge clear)
  begin
    if(preset==0)
      q<=1'b1;
    else
      if (clear==0)
        q<=1'b0;
      else
        case ({j,k})
          2'b00 : q <= q; //ovaj red moze i da se izbrise
          2'b01 : q <= 1'b0;
          2'b10 : q <= 1'b1;
          2'b11 : q <= ~q;
        endcase
      end
  end
endmodule
```


Realizovati 4-bitni brojil uz pomoć J-K flip-flova

```
module counter (input clk, preset, clear, j, k, output
q0, q1, q2, q3);
```

```
    jk_flip_flop qq0
    (.clk(clk), .preset(preset), .clear(clear), .j(j), .k(k), .q(q0));
    jk_flip_flop qq1
    (.clk(q0), .preset(preset), .clear(clear), .j(j), .k(k), .q(q1));
    jk_flip_flop qq2
    (.clk(q1), .preset(preset), .clear(clear), .j(j), .k(k), .q(q2));
    jk_flip_flop qq3
    (.clk(q2), .preset(preset), .clear(clear), .j(j), .k(k), .q(q3));
Endmodule
```


q(q2));

q(q3));

```

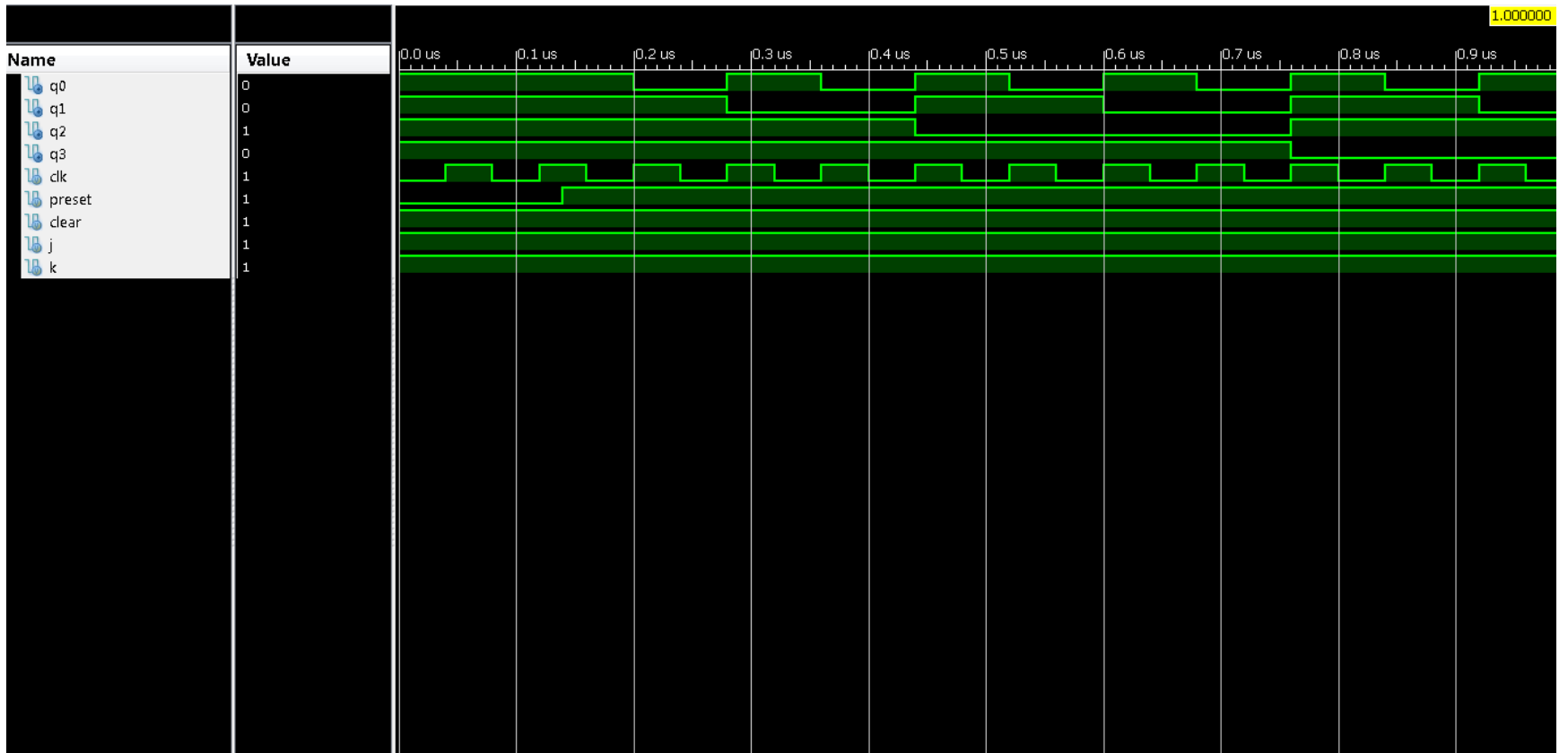
module sim_counter;
  // Inputs
  reg clk;
  reg preset;
  reg clear;
  reg j;
  reg k;
  // Outputs
  wire q0;
  wire q1;
  wire q2;
  wire q3;

  // Instantiate the Unit Under Test (UUT)

  counter uut (
    .clk(clk),
    .preset(preset),
    .clear(clear),
    .j(j),
    .k(k),
    .q0(q0),
    .q1(q1),
    .q2(q2),
    .q3(q3)
  );

  initial begin
    // Initialize Inputs
    clk = 0;
    preset=0;
    clear=1;
    j=1;
    k=1;
    // Wait 100 ns for global reset to finish
    #100;
    // Add stimulus here
    end
  always @(*)
  begin
    #40;
    clk<=~clk;
  end
  always @(posedge clk)
  begin
    #100;
    preset<=1;
  end
endmodule

```



```
module counter (input clk, output
q0,q1,q2,q3);
    jk_flip_flop qq0 (.clk(clk),.q(q0));
    jk_flip_flop qq1 (.clk(q0),.q(q1));
    jk_flip_flop qq2 (.clk(q1),.q(q2));
    jk_flip_flop qq3 (.clk(q2),.q(q3));
Endmodule
```

```

module jk_flip_flop(input clk,output q);
  reg q=0;
  always @(posedge clk)
  begin
    q<=~q;
    /*
     if(preset==0)
      q<=1'b1;
     else
      if (clear==0)
        q<=1'b0;
      else
        case ({j,k})
          2'b00 : q <= q; //ovaj red moze i da se izbrise
          2'b01 : q <= 1'b0;
          2'b10 : q <= 1'b1;
          2'b11 : q <= ~q;
        endcase    */
  end
endmodule

```

